734/05

Den 24. oktober 2005 blev i sag nr. 65.996:

xxxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxxx xxxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxxxxx xxx xxxx xxx
xxxx xxxxxxx

mod

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der i tilknytning til sin motorkøretøjsforsikring har retshjælpsforsikring i Topdanmark Forsikring A/S, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde forhåndstilsagn om retshjælpsdækning til et påtænkt sagsanlæg mod GF-Forsikring A/S.

Selskabet har afvist at yde retshjælpsdækning under henvisning til, at omkostningerne til en retssag ikke vil være afholdt med rimelig grund.

Den underliggende tvist, til hvilken der ønskes retshjælpsdækning, angår spørgsmålet om, hvorvidt gårdejer J.P. er ansvarlig for den personskade, som klageren blev påført, da en af gårdejerens heste løb ud foran klagerens bil og blev påkørt.

Af udkast til stævning fremgår bl.a.:

"**SAGSFREMSTILLING**:

Sagsøgeren kom den 15/10 kørende ad N.vej i retning mod E. ca. kl. 8.30. På højre side af vejen ligger ejendomme N.vej ... Som bilag ... er fremlagt fotografier af stedet. Sagsøger kørte ca. 50 km i timer. Pludselig kom der en hest løbende med høj fart ud på vejen fra grusstien ind til N.vej ..., der ramte bilen. Sagsøger havde ingen mulighed for at undgå sammenstødet med hesten.

Som bilag ... fremlægges fotografi af det sted, hesten kom løbende fra. Både sagsøgers bil samt sagsøgers person blev beskadiget ved uheldet.

Efterfølgende viste det sig, at hesten sammen med 2 andre heste var brudt ud af en indhegning på den mark, der ligger på den anden side af N.vej overfor gården. Sagsøgte havde fået indfanget de 2 heste, men den 3. hest rev sig angiveligt løs og stak af fra sagsøgte, idet sagsøgte ikke formåede at holde hesten tilstrækkelig tøjret.

Kravet er anmeldt over for sagsøgte med anmodning om anerkendelse af erstatningsansvaret, jfr. brev af 28/4 2004, der fremlægges som bilag ...

Sagsøgtes forsikringsselskab GF Forsikring har på vegne af sagsøgte afvist kravet, jfr. brev af 6/9 2004, der fremlægges som bilag ...

ANBRINGENDER:
Til støtte for den nedlagte påstand gøres det gældende,

at skaden er forvoldt af sagsøgtes hest,
at sagsøgte er objektiv ansvarlig, jfr. Danske Lov 6-10-2, og
at der foreligger årsagssammenhæng og adækvens,

Det bestrides, at der foreligger egen skyld."

I skrivelse af 27/10 2004 til klagerens advokat meddelte selskabet, at det var enigt med GF-Forsikring A/S i, at objektivt ansvar ikke omfatter personskade og andre tingskader, jf. mark- og vejfredslovens § 3. Derimod gælder culpareglen, hvor der skal være begået en fejl eller forsømmelse, før man kan blive ansvarlig. Af skrivelsen fremgår videre:

"Af oplysningerne fremgår det, indhegningen var forsvarlig lukket, og at dyrlægen har godkendt markens hegn, hvorfor jeg har svært ved at se, hvilken fejl/forsømmelse modparten har begået.

GF Forsikring oplyser, at retspraksis har indtaget det standpunkt, at det objektive ansvar ikke gælder når et dyr, der f.eks. er brudt ud af indhegningen, forvolder et færdselsuheld ved at støde sammen med et motorkøretøj.

På baggrund af ovennævnte beder jeg dig nærmere redegøre for, hvordan du mener at kunne gennemføre sagen med et for din klient gunstigt resultat."

Hertil har klagerens advokat i skrivelse af 8/11 2004 til selskabet bl.a. anført:

"Ifølge Danske Lov 6-10-2 påhviler der besidderen af et større dyr et objektivt ansvar, som dog igennem flere tilfælde i retspraksis er blevet begrænset.

Efter retspraksis begrænses det objektive ansvar til at omfatte løsgående dyr, og et dyr, der river sig løs fra det sted, det er tøjret, anses for løsgående.

Det fremgår af anmeldelsen af 15. oktober 2003, som jeg har vedlagt, at hestene var løbet ud af indhegningen, men 2 af de 3 heste var blevet indfanget. Imidlertid rev den 3. hest sig løs og løb ud foran bilen på vejen.

Det er derfor min opfattelse, at hesten har revet sig løs, og der således er objektivt ansvar for personskade i det pågældende tilfælde.

Jeg vedlægger kopi af uddrag af lærebog i erstatningsret til Deres orientering og imødeser Deres tilsagn om dækning af retshjælp."

I skrivelse af 11/11 2004 til klagerens advokat meddelte selskabet, at det ikke fandt, at sagen opfylder retshjælpsforsikringens rimelighedskriterium. Selskabet henviste bl.a. til Lærebog i erstatningsret, side 181 under punkt 3.1.3 samt U1974.692H.

Klagerens advokat har herefter indbragt sagen for nævnet. Af klageskrivelsen fremgår følgende:

"Sagens omstændigheder er følgende:

...

Imidlertid havde gårdejeren fået indfanget alle tre heste, og disse var nu tøjret på gårdspladsen. En af hestene rev sig imidlertid løs fra gårdejeren, der holdt tøjlen og løb derved ud foran D.M.'s bil.

...

Sagen omhandler alene personskade, idet det anerkendes, at sammenstød mellem bil og større dyr, jfr. Danske Lov 6-10-2 ikke omfatter tingbog.

Af lærebog for erstatningsret fremgår, at besidderen af dyret kun ifalder ansvar for sammenstød, hvis han er erstatningsansvarlig efter almindelige erstatningsregler.

Det fremgår endvidere, at der ikke er culpa hos besidderen, hvis hesten for eksempel er brudt ud af en indhegning, jfr. den dom, som modparten også har vedlagt afgørelsen.

Imidlertid mener jeg ikke, at der i nærværende sag er tale om, at hesten var brudt ud af en indhegning. Hesten var ganske vist på et tidligere tidspunkt brudt ud af en indhegning, men hesten var indfanget, men angiveligt fordi besidderen ikke har formået at tøjle hesten ordentligt, stikker den af fra ham og løber direkte ud foran D.M.s bil.

Når en besidder ved, at en hest er brudt ud af en indhegning og tillige allerede har indfanget den, har man en særlig pligt til at holde hesten tøjret, ligesom jeg mener i nærværende tilfælde er forsøgt."

I selskabets skrivelse af 25/2 2005 til nævnet hedder det bl.a.:

"**Oplysning om sagen**

Nogle heste er brudt ud af deres indhegning. Hestene bliver indfanget af ejermanden, der dog ikke kan holde 3 heste samtidigt (vi er ikke helt klar over det nøjagtige hændelsesforløb for hvilke heste der eventuelt holdes eller er tøjret, og dette kan rent faktisk kun afklares af modparten, fordi vores kunde ikke har set den del af hændelsesforløbet). Derved undslipper den ene hest og løber ud på vejen, hvor hesten rammer vores kundes bil. Der sker skade på bilen og vores kunde pådrager sig personskade. Vi har ingen oplysning om, hvori personskaden består.

GF Forsikring har afvist at erstatte skaden, fordi selskabet ikke mener der gælder objektivt ansvar for besidderen af hesten i det konkrete tilfælde.

Problemstillingen i sagen er om der gælder et objektivt ansvar for besidderen af hesten, når hesten - efter at have været indfanget - igen slipper løs og på dette tidspunkt bliver årsag til skade.

Advokaten oplyser hændelsesforløbet differentieret

Advokaten skriver i sin klage til Ankenævnet, at gårdejeren havde indfanget alle tre heste, og disse var nu tøjret på gårdspladsen. En af hestene rev sig løs fra gårdejeren, der holdt tøjlen. Hvis den ene hest river sig løs fra gårdejeren, der holder tøjlen, så er alle tre heste ikke tøjret på gårdspladsen.

Advokaten har i sit udkast til stævningen skrevet, at sagsøgte havde indfanget de to heste, men den 3. hest rev sig angiveligt løs og stak af fra sagsøgte. Af udkastet til stævningen kan vi ikke se, at hestene - alle eller nogle af dem skulle være blevet tøjret på gårdspladsen.

Hvilke ansvarsgrundlag gælder og hvorfor

For en skade sket som i dette tilfælde, er det bestemmelserne i Danske Lov, der finder anvendelse.

Hovedårsagen til skaden er den omstændighed, at hestene er brudt ud af deres indhegning. At besidderen et ganske kort øjeblik rent faktisk har indfanget de tre heste, men ikke kan håndtere tre heste samtidigt og derved kommer den ene hest atter løs, ændrer ikke ved at den faktiske årsag til at hestene er løse, er at de er brudt ud af indhegningen. Dét at forsøge at indfange og håndtere de løse heste, er en direkte følge af, at hestene er brudt ud af indhegningen. Derfor er det efter vores opfattelse, at det er reglen i Danske Lov 6-10-2, der finder anvendelse i den konkrete situation. Reglen siger, at der gælder et objektivt ansvar for besidderen af et større løsgående dyr, men at det objektive ansvar er begrænset i flere henseender.

Retspraksis har indtaget det standpunkt, at det objektive ansvar ikke gælder, når et dyr - der fx kan være brudt ud af en indhegning - forvolder et færdselsuheld ved at støde sammen med et motorkøretøj, jf. eksempelvis dommen U1974.692H.

Besidderen af dyret ifalder altså kun ansvar for den ved sammenstødet forvoldte personskade, hvis han er ansvarlig efter de almindelige erstatningsregler.

Og besidderen af hesten er ikke ansvarlig efter de almindelige erstatningsregler i det konkrete tilfælde, fordi årsagen til hesten er løs skyldes at den er brudt ud af sin indhegning og hegnet har været i orden. At det ikke umiddelbart er lykkedes at indfange og fastholde hesten, ændrer ikke ansvarsgrundlaget efter vores opfattelse.

Jeg henviser til 'Lærebog i erstatningsret', 5. udgave af Bo von Eyben og Helle Isager, side 181 og 182.

Advokat M.M. har naturligvis læst note 8 nederst på side 182 i 5. udgave, som hun henviser til, hvor der står, at ansvaret ifølge 6-10-2 dækker under alle omstændigheder kun personskade, men det er altså fortsat en betingelse, at besidderen er ansvarlig efter de almindelige erstatningsregler ligesom der ikke gælder et objektivt ansvar for besidderen af et større løsgående dyr, der støder sammen med et motorkøretøj.

Jeg vedlægger kopi af U1974.692H, hvor dommerne i Højesteret er enige med hensyn til spørgsmålet om, at Danske Lov 6-10-2 ikke er anvendelig i sagen, der - ganske som den aktuelle sag - drejede sig om to rideheste der brød ud af deres indhegning og løb ud på vejen, hvor den ene ramte et motorkøretøj og føreren kom alvorligt til skade.

Vi kan desværre ikke give et forhåndstilsagn om retshjælpsdækning

Det er vores opfattelse, at vores kunde ikke har rimelig grund til at føre sag om, hvorvidt der gælder et objektivt ansvar for personskade forvoldt af en løsgående hest, der er stødt sammen med et motorkøretøj.

Et af kriterierne for retshjælpsdækning er, at vores kunde har rimelig grund til at føre sag. Omkostninger, som ikke er afholdt med rimelig grund, fordi sikrede ikke skønnes at have rimelig grund til at føre sagen, er ikke dækket af retshjælpsforsikringen. Jeg henviser til vilkårenes punkt 5, stk. 1.

Domstolene har i flere tilfælde taget stilling til spørgsmålet. Jeg henviser til mine argumenter og henvisninger i dette brev.

Vi har ikke modtaget kopi af endelig stævning eller modpartens processkrifter i sagen. Derfor kan vi ikke sige noget om, hvorvidt der i disse processkrifter står anført noget, der måske kan gøre at vi ændrer synspunkt, men det synes umiddelbart usandsynligt at det skulle være tilfældet henset til retspraksis på dette område.

Derfor må vi desværre fastholde, at vi ikke kan give vores kunde et forhåndstilsagn om retshjælpsdækning til sagen.

Hvis vores kunde gennemfører sagen og - mod vores forventning - opnår et gunstigt resultat, er vi naturligvis indstillet på at revurdere vores stillingtagen

Hvis vores svarbrev til Ankenævnet medfører nye oplysninger eller argumenter fra advokaten, beder vi om lejlighed til at kommentere dette."

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**2 Hvilke tvister er dækket af forsikringen**

...

3 Selskabet skal - på det foreliggende grundlag - afgive udtalelse om, hvorvidt tvisten er dækket af forsikring eller ikke. Selskabet har både ret og pligt til at give udtryk for tvivl om sagens rimelighed. Dækningstilsagn er begrænset til omkostninger, der stå i et rimeligt forhold til sagens genstand.

...

5 Hvilke omkostninger er ikke dækket af forsikringen

1 Omkostninger, som ikke er afholdt med rimelig grund, fx fordi sikrede ikke skønnes at have rimelig grund til at føre sagen, eller fordi disse ikke står i rimelig forhold til sagens genstand."

Nævnet udtaler:
Nævnet finder at måtte lægge til grund, at hestene brød ud af indhegningen, men blev indfanget, dog således, at ejeren ikke kunne sikre alle 3 heste, og at en af hestene fortsatte sin "flugt". På dette grundlag finder nævnet det ubetænkeligt at fastslå, at der ved sammenstød med klageren gælder et almindeligt culpaansvar for hestens ejer. Nævnet finder herefter ikke grundlag for at kritisere, at selskabet på det foreliggende grundlag har afvist at give forhåndstilsagn om retshjælpsdækning.

Derfor

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

J. Hermann